

Для цього зміст кожного з предметів має представляти систему знань, в основу якої відповідно покладено загальні закономірності природи, екології, розвитку літературного процесу.

Матеріальна база школи має включати кабінет цілісного світогляду з осередками природничо-математичним, віртуальної реальності, краєзнавства, технопарк та кабінет довкілля (для 1-6 кл.). Навчальне середовище має включати систему контролю сформованості цілісного світогляду, особливо в профільній школі. З цієї метою розроблено методичні посібники для вчителів “Контрольні роботи з фізики” (10-11 кл.), “Контрольні роботи з астрономії” (11 кл.).

За результатами дослідження написано розділи практичного та методичного посібників (відповідно до індивідуального плану роботи).

Апробація результатів дослідження здійснювалася під час Всеукраїнського Круглого столу “Інтеграція змісту освіти в профільній школі” (м. Полтава, 17.04.2019 р.), під час читання лекцій слухачам Полтавського ОІППО. Результати дослідження висвітлені в 7 публікаціях та методичних посібниках для вчителів Ільченко О.Г., Клименко М.М. “Контрольні роботи з фізики” (10-11 кл.) (Полтава: Довкілля-К, 2019, 76 с.); Ільченко О.Г., Клименко М.М. “Контрольні роботи з астрономії” (11 кл.) (Полтава: Довкілля-К, 2019, 20 с.).

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ УЧНІВ ЛІЦЕЮ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ

О. С. Гринюк, н. с.

Упродовж 2019 року продовжено роботу над підтемою дослідження “*Структура та зміст екологічної складової наукової картини світу учнів ліцею в умовах інтеграції змісту освітніх галузей*”, яка є складовою НДР “Інтеграція змісту профільної освіти як засіб формування в учнів наукової картини світу”.

Під час експериментального етапу було:

- розроблено дидактико-методичне забезпечення інтеграції біології і екології з природничими предметами, а саме: систему запитань, що спрямовують навчальний процес на уроках біології і екології на формування екологічної складової НКС, образу світу учнів 11 класу, інтегративний день, уроки у довкіллі та урок узагальнення знань;
- розроблено для учителів експериментальних навчальних закладів навчально-методичне забезпечення для впровадження технологій інтегрованого навчання біології і екології з

- природничими предметами, діагностичного матеріалу для виявлення показників та рівнів сформованості екологічної компетентності учнів за технологією інтегрованого навчання природничих предметів в умовах профільної освіти;
- *організовано і проведено* формувальний експеримент та здійснено кількісний і якісний аналіз його результатів; виявлено рівень сформованості навчальних досягнень учнів, а саме: 31,2% учнів змогли розкрити зміст понять “наукова картина світу”, “образ світу”, на основі загальних закономірностей природи та законів екології намагалися об’єднати знання з фізики, математики, хімії, біології і екології в цілісну систему знань; 41,8% учнів дали визначення НКС як системи знань про дійсність, намагалися включити в систему знання, отримані на уроках природничо-математичних, літературознавчих предметів, використовуючи загальні закономірності природи та закономірності екології; 27% учнів мають труднощі в оперуванні загальними закономірностями природи, закономірностями екології, оскільки ці закономірності, як і термін “наукова картина світу”, “образ світу”, не фігурують у програмах і підручниках природничо-математичного циклу;
  - *розроблено* структуру та зміст II розділу практичного посібника “Формування наукової картини світу учнів ліцею в умовах інтеграції змісту освітніх галузей” та методичного посібника “Контроль освітніх результатів учнів ліцею в умовах інтегрованого навчання”;
  - *проведено* апробацію результатів дослідження під час Всеукраїнського круглого столу “Інтеграція змісту освіти в профільній школі” (м. Полтава, 17 квітня 2019 р.);
  - *взято* участь у 7 науково-практичних конференціях Всеукраїнського та Міжнародного рівнів;
  - *підготовлено* 7 публікацій за результатами дослідження.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ВЧИТЕЛІВ З ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ УЧНІВ ЛІЦЕЮ

А. Х. Ляшенко, н. с.

Упродовж 2019 року проводилася робота над виконанням експериментального етапу дослідження. Було розроблено систему запитань, що спрямовують навчальний процес на уроках хімії на формування в учнів 11 класу наукової картини світу та образу світу.